

rozhodovati krajský soud ve tříčlenném senátě. Projednání a rozhodnutí tuto věc nebyl oprávněn samosoudce, nýbrž senát téhož sborového soudu a nebyl proto ten soud řádně dle zákonného předpisu obsazen, když od prvního ústního jednání projednával a rozhodoval věc samosoudce. Tato vada nebyla napravena a nemohla býti napravena úmluvou stran, že žádají, by jejich rozepře byla projednána a rozhodnuta samosoudcem. V tomto případě nejde o otázku příslušnosti, kterou by v jistých směrech mohly strany upravit podle své libosti (§ 104 j. n.), nýbrž o otázku obsazení soudu, jak o tom svědčí zejména ustanovení Šu 60 j. n., kdež se činí přesně rozdíl mezi soudní příslušností a obsazením soudu a o významu hodnoty předmětu sporu v obou dvou směrech. Ustanovení o obsazení soudu a tím podmíněného řízení jsou donucovacím právem (*ius cogens*) a disposici stran úplně vyňaty. Za tohoto stavu věci bylo řízení provedené samosoudcem od prvního ústního jednání zmatečné (§ 477 čís. 2 c. ř. s.). I projednání a rozhodnutí věci odvolacím soudem důsledkem toho také v nedostatečném obsazení stalo se zmatečným, když se opřelo o zmatečné jednání a rozhodnutí soudu první stolice. Na zmatečnost tuto bylo by vzítí zřetel, i kdyby ji dovolatel nevytýkal, a musilo proto dojít ke zrušení rozsudků obou předchozích soudu i jednání jim předcházejícího, pokud je zmatečné (§§ 494, 503 čís. 1 a 510 odstavec druhý c. ř. s.).

Čís. 2204.

Byla-li kupní smlouva uzavřena v době, kdy zboží bylo již na cestě k osobě třetí, od níž je měl kupitel převzít, jest splněna teprve odevzdáním zboží kupiteli, nikoliv již tím, že mu byl předán podací listek.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1923, Rv I 761/22.)

Žalobce prodal Václavu H-ovi v Karlových Varech kořalku (kontušovku) a zaslal mu ji z České Třebové. Dříve ještě, než zboží došlo do Karlových Varů, prodal je žalobce se souhlasem Václava H-a smlouvou, uzavřenou v České Třebové, dále žalované firmě T. v Karlových Varech a odevzdal zástupci této firmy podací list, načež mu byla žalovanou vyplacena část kupní ceny. Kořalka firmy T. nedošla. Žalobu o zaplacení nedoplatku kupní ceny o b a n i ž š í s o u d y zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Těžiště sporu spočívá v rozhodnutí otázky, zda žalobce tím, že kontušovku, Václavu H-ovi prodanou a na něho dráhou odeslanou, žalované firmě za souhlasu H-a dále prodal a podací list vydal Pavlu S-ovi, který část kupní ceny za žalovanou firmu zaplatil, závazek jako prodávající ohledně odevzdání zboží toho oproti žalované firmě splnil, či nikoliv. Soud odvolací sdílí názor soudu první stolice, že teprve skutečným odevzdáním zboží žalobcem žalované firmě smlouva kupní měla býti splněna. Žalobce v České Třebové nemá ani sídla závodu ani bydliště, kontušovka byla na H-a žalobcem již odeslána a sporující se strany uzavřely smlouvu kupní v předpokladu, že kontušovka H-em žalované firmě také vydána bude. Žalobce měl dle úmyslu stran plniti v Karlových Varech a úmysl ten jest patrným z účtu ze dne 7. prosince 1920, žalobcem žalované

vydaného, dle něhož zbytek kupní ceny teprve při přijetí zboží, tedy při jeho odevzdání (čl. 342 odstavec třetí obch. zák.) žalované firmě byl splatným. Že odevzdáním podacího listu, potvrzením to o odeslání zboží na adresu H-ovu, nebylo zboží žalované firmě odevzdáno, není pochybnosti. Neboť přijetí podacího listu stalo se jen proto, aby žalobce jako odesílatel kontušovky jinak nemohl disponovati. Žalovaná firma, jelikož zasílatelkou nebyla, k předisponování zboží na svou adresu také oprávněna nebyla (§ 73 (6) žel. dopr. ř. ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Co do právního posouzení věci bylo uvažovati: zda žalobce, jenž domáhá se na druhé straně plnění, plnil sám se své strany nebo jest ochoten plniti (§§ 1052, 1066 obč. zák.). Žalobce prodal žalovanému zboží, odeslané před tím z místa, kde kupní smlouva se stala, do jiného místa na adresu třetí osoby. V čas smlouvy bylo zboží na dopravě dráhou mezi Č. Třebovou a Karlovými Vary. V onom místě nemohl žalobce zboží odevzdati, ježto ho tam nebylo, a nemohl mu je vůbec zaslati, ježto bylo již odesláno jiné osobě, byť i náhodou do sídla žalované firmy. Nelze proto použiti na tento případ ustanovení čl. 344 a 345 obch. zák. a říci, že žalovanou stranu stihlo nebezpečí dopravy. Žalovaný nemohl zbožím dříve disponovati, pokud ho nepřevzal příjemce, v nákladním listu uvedený (§§ 76 a 79 žel. dopr. řádu tehdy platného), mohl je proto převzít teprve od tohoto příjemce jako zmocněnce žalobce, neboť vlastníkem zboží zůstal i po zaslání jeho žalobce, ježto by nebyl mohl je prodati žalovanému. Správným je proto názor odvolacího soudu, že převzetí zboží mělo se státi teprve v Karlových Varech a že se nestalo v České Třebové, přes to, že žalovaný převzal od žalobce podací list a fakturu. Zjištěno je dále, že v Karlových Varech nedošlo k odevzdání zboží do rukou žalovaného a že k němu dojíti nemůže. Důsledkem toho není odůvodněn nárok na plnění kupní ceny.

Čís. 2205.

Sudiště dle Šu 88, odstavec druhý j. n. jest založeno i tehdy, přijal-li fakturu bez námitek obchodní zmocněnec.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1923, R II 465/22.)

V žalobě o zaplacení kupní ceny opřel prodávatel místní příslušnost o ustanovení Šu 88 odstavec druhý j. n., ježto faktura, obsahující doložku splatnosti a žalovatelnosti v Opavě, byla kupitelským zmocněncem bez námitek přijata. D o v o l a n ý s o u d v Opavě žalobu odmítl, vyhověv námitce místní nepřislušnosti. R e k u r s n í s o u d námitku tu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.